

Recytowali po cieszyńsku

Data publikacji: 1.12.2023 12:00

"Po cieszyńsku, po obu stronach Olzy" to recytatorski konkurs gwarowy dla dzieci i młodzieży z obu stron podzielonego granicą państwową regionu Śląska Cieszyńskiego. Konkurs Gwar w 2023 roku po raz dziewiętnasty skierowany był do uczniów wszystkich typów szkół historycznej Ziemi Cieszyńskiej po obu stronach Olzy, w Polsce i Republice Czeskiej.

Celem konkursu jest ocalenie od zapomnienia charakterystycznych gwar wielu pokoleń rdzennych Polaków tego regionu. Konkurs ma kultywować i zachęcać do mówienia językiem ojców i praojców, ubierania autentycznych strojów, odtwarzania obrzędów i zwyczajów oraz prezentowania w formie scenicznej wydarzeń z przeszłości i czasów współczesnych.

W tegorocznej, XIX już edycji konkursu wzięło udział 95 młodych recytatorów. Najmłodsza uczestniczka miała 3 latka, najstarsza zaś to uczennica szkoły średniej.

Przesłuchania odbyły się w dniach 8 i 9 listopada w Domu Narodowym w Cieszynie. Tam też w piątek, 24 listopada, zorganizowano uroczysty Koncert Finałowy. Zgromadzona publiczność wysłuchała laureatów pierwszych miejsc. Zdobywcy dyplomowych miejsc otrzymali także uroczyste nagrody, dyplomy, medale i puchary.

Jury pracowało w składzie: Prof. Jadwiga Wronicz – przewodnicząca jury, emerytowana profesor zakładu Dialektologii Polskiej Instytutu Języka Polskiego PAN; Leszek Richter – członek, prezes Sekcji Ludoznawczej przy Zarządzie Głównym Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego; Jadwiga Palowska – znawca folkloru dolańskiego, długoletni kierownik dziecięcych zespołów folklorystycznych w Karwinie-Frysztać; Tomasz Sochacki – absolwent etnologii UŚ w Cieszynie, miłośnik gwary cieszyńskiej oraz Adam Cekiera – sekretarz, przedstawiciel Górnośląskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Katowicach.

Wyniki konkursu przedstawiają się następująco:

KATEGORIA A (3 – 6 lat):

I Miejsce

- nie przyznano

Miejsce II

- Marta Dyląg (Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 w Ustroniu)

Miejsce III ex aequo

- Nadia Ferfecka (Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Górkach Wielkich)
- Radek Marekwica (Szkoła Podstawowa z Polskim Językiem Nauczania w Bukowcu)

Wyróżnienie:

- Aleksandra Legierska (Przedszkole nr 18 w Cieszynie)

KATEGORIA B (7 – 10 lat):

Miejsce I ex aequo

- Marie Czepczor (Szkoła Podstawowa z Polskim Językiem Nauczania w Bukowcu)
- Grzegorz Gawlas (Szkoła Podstawowa nr 1 w Brennej)

Miejsce II ex aequo

- Tereza Rożenek (Szkoła Podstawowa z Polskim Językiem Nauczania w Bukowcu)
- Patricie Podolinská (Szkoła Podstawowa z Polskim Językiem Nauczania im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie)

Miejsce III ex aequo

- Sylwia Szczuka (Podstawowa z Polskim Językiem Nauczania im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie, Filia Łomna Dolna)
- Michał Kwiatkowski (Zespół Mały Koniaków, Ognisko Pracy Pozaszkolnej w Koniakowie)

Wyróżnienie:

- Liliana Maślanka (Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Górkach Wielkich)
- Weronika Rosiek (Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Górkach Wielkich)
- Maria Piecha (Zespół Szkolno-Przedszkolny w Drogomyślu)
- Wiola Branna (Zakładni Skola Lokahi Chotebuzska w Kocobędzu)

KATEGORIA C (11 – 15 lat):

Miejsce I

- Zuzanna Haratyk (Szkoła Podstawowa z Polskim Językiem Nauczania im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie)

Miejsce II ex aequo

- Veronika Czepczorová (Szkoła Podstawowa z Polskim Językiem Nauczania im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie)
- Maria Ryś (Szkoła Podstawowa nr 1 im. Księdza Jana Twardowskiego w Jaworzynce)

Miejsce III ex aequo

- Tadeáš Trzaskalik (Szkoła Podstawowa i Przedszkole z Polskim Językiem Nauczania w Karwinie-Fryszacie)
- Elizabeth Byrtusová (Szkoła Podstawowa z Polskim Językiem Nauczania im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie)
- Anna Juroszek (Zespół Szkolno-Przedszkolny w Istebnej)

Wyróżnienia:

- Ewelina Ferfecka (Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Górkach Wielkich)
- Ewa Golik (Zespół Mały Koniaków, Ognisko Pracy Pozaszkolnej w Koniakowie)
- Bára Sihelníková (Szkoła Podstawowa z Polskim Językiem Nauczania im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie)
- Jakub Wiglasz (Szkoła Podstawowa z Polskim Językiem Nauczania im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie)
- Dorota Kaletová (Szkoła Podstawowa z Polskim Językiem Nauczania im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie)

KATEGORIA D (16 lat i więcej):

Miejsce I

- Ema Tomanek (Polskie Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie)

Miejsce II

- nie przyznano

Miejsce III

- Szymon Gazurek (Zespół Szkół Technicznych w Ustroniu)

KATEGORIA E (grupa – tekst prezentowany)

Miejsce I

- nie przyznano

Miejsce II

- nie przyznano

Miejsce III

- Mała Jetelinka (Antonina Polok, Marta Galej, Franciszka Szkawran)– specjalne podziękowania Jury za przypomnienie zapomnianego obrzędu (Szkoła Podstawowa nr 1 im. Księdza Jana Twardowskiego w Jaworzynce)

WYRÓŻNIENIA

- Wyróżnienie za liczny udział, dbałość o stroje oraz wysoki i wyrównany poziom dla Szkoły Podstawowej z Polskim Językiem Nauczania Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie
- Wyróżnienie dla najmłodszej uczestniczki z Przedszkola nr 6 w Ustroniu – Klary Karkoszki

Konkursu organizują wspólnie Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy”, Górnośląski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Katowicach, Zarząd Główny Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Republice Czeskiej i Sekcję Ludoznawczą ZG PZKO w Republice Czeskiej.

